A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over Canada And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער ژורנאל

CANADA

א קאנערער אידישע צייטונג פאר אלע קלאסען אידען

VOLUME IV No 2422 | Toronto Thursday June 26 1919 | כח סיון פרשה קרח תרע"ט. | דאנערשטאג דער 26-טער יוני, 1919 | PRICE TWO CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

סטרייק-ברעכער לויפען און קארס שמייסען
גענעראל סטרייק פון ווינניפעג אויפגעגעבען

קאנפערענצען צו ענדיגען דעם קאר סטרייק ענדיגען זיך מיט א דורכפאל

אולטימאטום צו דער קאר קאמפאניע צו לאזען לויפען קארס איז פארשי־בער. — סטרייק־ברעכער אנטלויפען פון שטאדט. — נאך קאנפע־רענצען.

ווי די לאגע איז געווען היינט פאר־טאג אין דעם קאר סטרייק איז זיכער דאס „דזשיטסנס" וועלען נאך היינט און אפשר עטליכע טעג מאכען גאנץ גוטע גע־שעפטען. עס זעהט זיך ניט קיינע אויס זיכטען דאס דער סטרייק זאל זיין אזוי גיך צו ענדיג. די שטאדט בעאמטע ווי־לען דוקא איבערנעהמען די קארס. די קאמ־פאניע וויל ניט דערלאזען. די קאמ־פאניע וויל העכערען דעם פרייז אויף קאר פייער אבער זי וויל ניט ערלויבען אז איהרע ביכער זאלען עקזאמינירט ווערען

דער סטראשנאס אז די קארס וועלען לויפען מיט סקעבס האט זיך אויך ארויס געוויזען פאר א גרויסען בלאף. אנשטאט די קארס לויפען זענען די סטרייק־ברע־כער געבטען פארנאכט אנטלאפען וואו זיי האבען נאר געקאנט און די קארס שטעהען אויף אן ארט. מעיאר טשווירטש וועט היינט נאכאמאל איינרופען קאנפע־רענצען און טען וועט ווייטער האנדלען וועגען איבערנעהמען די קארס.

רייאטען נעבען לענסדאון בארן.

נעבטען פיהר א זייגער האט אויסגע־בראכען א רייאיט נעבען לענסדאון בארן, וואו זיבען מענשען זענען ארעסטירט גע־ווארען

דער רייאט האט אויסגעבראכען ווען די סטרייקער איז געלאנגען ארייננצוקריגען אין זייערע ידים צוויי פון די סטרייק־ברעכער. מען האט זיי אזוי שטארק צומיסט'ם, דאס די פאליציי האט זיי קוים ארויסגעראטעוועט מיט'ן לעבען

פארנאכט האט זיך געגעבען דער אולטימאטום צו דער קאמפאניע צו לא־זען די קארס און די קאמפאניע האט אנגעזירט דאס קארס וועלען לויפען. די דאזיגע אנאסע האט צוויפגעבראכט אין אינגאנצען גרויסען עולם וועלכער איז געווען גרייט צו באצאהלען די סטרייק־ברעכער זייער פארדיענסט פאר העלפען דער קאמפאניע. אבער ווען די כויבענעס האבען דערזעהען דעם עולם האבען זיי געגומען פארערען פון דער קאמפאניע אפ געשיקט צו ווערען פון שטאדט. די קאמ־פאניע האט געמוזט שיקען איהרע איינג־נע איינטאמאביליען און זיי אפפיהרען צום יונגען סטיישאן. מאכע האבען אפילו ניט געהאט א ניקעל אויף א שטיקעל ברויט. צוויי האט מען געקאפט, אבער די פאליציי האט זיי קיינס ארויסגעראב־טעוועט.

ארבייטרייסאן קאמיסיע מאכט לאו.

אין פארשיעדענע אפיציעלע קרייז־זען איז געבטען זעהר פיעל האפנונג גע־לייגט געווארען אויף די פארהאנדלונגען פון דער ארבייטרייסאן קאמיטע צו ענדיג־נען דעם קאר סטרייק. אבער פון די אלע האפנונגען האט זיך גאר ניט אויסגעלא־זען.

מעיאר טשווירטש האט אוועקגעפיהרט א גרויסע דעפוטאציע צום פראווינציעלען פארלאמענט אין קווינס פארק. דער פרעמיער האט אויפגענומען די דעפוטא־ציע אבער ווי עס זעהט אויס האט דער פרעמיער אויך זעהר ווענג געקאנט טון און די דעפוטאציע איז אוועקגעגאנגען עכטעישט.

וואס די דעפוטאציע האט פארלאנגט.

נעגוויע וואס איז פארהאנדעלט גע־ווארען ביים קאנפערענץ מיט פרעמיער הוירסט ווייסט מען ניט, ווארום די פרעסע איז ניט צוגעלאזען געווארען. אבער פון פארשיעדענע פאסירונגען ווייזט זיך ארויס דאס מעיאר טשווירטש מיט דער באארד אוז קאנטראל האבען דורכאויס פארלאנגט, אז אויב די קאמפאניע וויל העכערען דעם פרייז אויף קאר פייער מוז זי ווייזען די ביכער און איבערצייגען דאס זי קאן באמת ניט צאהלען קיין העכערע שכירות.

ווילט איהר ווייסען דעם אמת ?

אויב איהר ווילט שיקען עטליכע דא־לאר צו אייערע קרובים אין פוילען, און אויב איהר ווילט ווייסען געוויס ווייפעל געלט זיי וועלען דארטען באקומען דאן קומט ארויס אין אפיס פון „אידישער זשורנאל" מר. וויינבערג זאגט אויך גלייך וויפיעל מארק אייערע קרובים וועלען באקומען אין פוילען פאר יעדען דאלאר־וואס איהר צאהלט איין רא. ער פאר־קויפט אויך ניט קיין פוילישע מארקס מיט'ן צוואג דאס אייערע קרובים וועל־לען דארטען באקומען אזוי פיעל געלט ווי־פיעל דער דארטיגער קורס וועט זיין. און ער רעדט אויך ניט איין קיין איינ־ציגע זאך צו פארטומלען אייך דעם מוח. ער זאגט אויך א פרייז. דאס קאסט אויך און דער רעסט פון אייערע קרובים באר־ווייזט דאס זיי האבען ערהאלטען די פולע סומע וויפיעל איהיר האט געשיקט

אויב איהר ווילט דיר ראיעלסטע און עהרליכסטע באהאנדלונג דאן איז דער „אידישער זשורנאל" דער בעסטער פלאץ פון שטאדט.

קומט ארויס און פרעגט אויך נאך דעם פרייז און זעהט די באהאנדלונג, און אויב איהר ווייסט פון א פלאץ וואו עס קאסט ביליגער קאנט איהר מיט פאר־גענינגען אוועקגעהען.

היינט דער טרויער טאג אין ענגלאנד נאך די פאנראם קרבנות

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניו יארק, יוני, 25.

אינפארמאציעס צום „מארגען זשור־נאל" מעלדען, דאס הרב הערין, רב הכולל פון לאנדאן האט אפיציעל פראק־לאמירט איבער גאנץ ענגלאנד דאנער־שטאג דעם 26-טען יוני אלס טענית און טרויער טאג נאך די פאנראם קרבנות.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס אין לאנדאן האבען די אידען אראנזשירט גרויסע טרויער פראצעסיעס.

די באארד־אוו דעפוטיטס האט אנגע־נומען א טרויער דעזאלוציע אויסדרוקענ־דיג סימפאטיע צו די אידען פון פוילען

פאנראם איז טשעכא-סלאוואקיאנעה־מען אן אפיציעלען כאראקטער

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניו יארק, יוני, 25.

ידיעות מעלדען דאס אין טשעכא־סלאוואקיא האט די פאנראמען באוויר־גונג אנגענומען אן אפיציעלען כאראק־טער. די באוויגונג האלט שטענדיג אין וואקסען פיעלע צוגלייכסטען און פאר־טרעטער פון דער אידישער קהלה זענען ארעסטירט געווארען.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס אין די לעצטע רייאטען פון וויען זענען פיעלע אידען פארוואונדעט געווארען. בויאנעס האבען אנגעהעצט אויף די אידען און האבען באישלדיגט די אידען דאס זיי זענען אונגארישע אגיטאטארען.

לייקענען ערקלעהרונג פון אמעריקא-נער אמבאסאדאר אין פוילען

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניו יארק, יוני, 25.

דער „פארווערטס" דרוקט א טע־לעגראמע פון לאנדאן אין וועלכער עס ווערט מיטגעטיילט דאס די אידען פון ענגלאנד האבען איבערגעגעבען א מעמא־ראנדום צו דער ענגלישער רעגיערונג בא־הויפטענדיג דאס די רעפארטען פון'ם אמעריקאנער אמבאסאדאר אין פוילען ווענען די פאנראמען זענען אזעלכע וואס מען קאן זיך אויף זיי ניט פארלאזען. זיי ווייזען אן אויף דער רעדע וואס דעק־נעהיליפס־מיניסטער פון אויסערן האט נעהאלטען אין פארלאמענט ווען ער האט מודה געווען דאס פאנראמען זענען יא נעמאכט געווארען אין פוילען.

אנטיסעמיטיזם צווישען סאוועטען

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניו יארק, יוני, 25.

דער „טאג" דרוקט איבער פון דער אפיציעלער באלשעוויסטישער „צייטונג „וועטשערנאיא גאזעטא" אן אויסצוג פון אן ארטיקעל אין וועלכען עס ווערט געזאגט דאס סאוועטען אינסטיטוציעס פון ליטא און ווייס־רוסלאנד האבען אנ־געפיהרט אנטיסעמיטישע פראפאגאנדא.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס צום דריטען מאל האט שוין בעלם געהאט א פאגראם איבערפאל.

פאנראמען זענען אויך פארגעקומען אין עטליכע אנדערע שטעדט אין קעלצער גובערניע.

דזשאדזש וויל זעהען די פיס

אין קאונטי פאלס כארט איז געבטען געווען אנגעקלאגט אברהם גאלדמאן אויף דער קלאגע פון האבען „שלעכט כעהאנ־דעלט' זיין פערדעל. דער משפט אין פאר געקומען פאר מעדזשיסטרייט בראנטאן דער מעדזשיסטרייט האט אבער ניט געוואלט גלייבען דאס וואס מען האט איהם געזאגט אז מר. גאלדמאן ארבייט מיט א געלעהמטע פערד און ער האט זיך אליין געוואלט איבערצייגען.

אויסהערענדיג די טענות האט דער האט ער באפרייט דעם אנגעקלאגטען. מעדזשיסטרייט פארלאזען זיין ריכטער שטוהל און געבעטען דעם אנגעקלאגטען וויזיזען איהם דאס פערדעל ער האט פארלאנגט פון אברהם גאלדמאן דורכ־ציטרייבען זיין פערדעל איבער אדלייד סטריט ביז טשווירטש סטריט און דערנאך צוריק ביז צום קארט. דער מעדזשיסט־רייט האט נוט באטראכט דעם פערדס פיס און אריינגעהענדיג צוריק אין קארט געבראכט.

פוילישע רדיפות האלטען נאך אלץ אן

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניו יארק, יוני, 25.

אינפארמאציעס וואס זענען דא ער־האלטען געווארען מעלדען, דאס די פא־ליאמענט האבען נאך ניט אויפגעגעבען צו פאנראמען אידען. אין קראסנאוו זע־נען עטליכע אידען שוואר פארוואונדעט געווארען. אין לובלין שניידען די פאליא־קען אידישע בערד.

אידען מאכען אליין פאגראמען.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס די פוילישע פרעסע פון קראקוי, פון וועלכער דער „דזשיטשניק פאלסקי" איז דער הויפט פארשטעהער באשולדיגען איצט די אידען דאס זיי מאכען אויף זיך אליין די פאגראמען.

ניגערס לייגען פאר זייערע טענות

פאריז, יוני, 25.

וויליאם טאטער, אן אמעריקאנער ניגער, איז איצט אין פאריז אלס דער פארטרעטער פון די ניגערס, זוכענדיג אויסצונוצען די געלעגענהייט פארצוליי־גען פאר'ן שלום קאנפערענץ די געוואלד־טאטען וואס ווערען באגאנגען געגען די ניגערס אין פראנקרייך.

דער פארטרעטער פון די ניגערס וויל אויסווירקען אז בשעת דער קאנפערענץ וועט פארהאנדלען די ראסען פראגען אזוי ווי די איירישע די אידישע און אנדערע מינארעטיעטען פראגען זאלען אויך די ני־גערס באקומען א ווארט.

מר. טאטער זוכט איבערהנויפט צו באקומען די שטימע פון ענגלאנד אין זיי־נע פארלאנגען.

ירושה פון איבער א מיליאן געהט צו דער רעגיערונג

דזשאסטיס סאטהערלעד פון אסגוד האט האט עכטען עפשידען אז די ירושה פון ארום א מיליאן מיס א האלבען וואס מר. פרעקלין הייזדעם וואקער האט איבער־געלאזען צו זיין מאכטער גרעפען מאטוש־קא וועט איבערגעהען צו דער רעגיערונג.

מיט עטליכע יאהר צוריק האט די מאכטער פון מר. וואקער תחונה געהאט מיט א רייטשטע גראף און דארטען גע־וואוינט די נאנצע צייט. זי ווערט דארום באטראכטט פאר א שונא. און איהר פאר־מעגען געהט איבער צו דער רעגיערונג לויט'ן מלחמה געזעץ באלאנגט דאס פארמעגען פון פיינדליכע אויסלענדער צו דער רעגיערונג.

פארכאנדזשענטע בריעף

אין אפיס פון „אידישען זשורנאל" נעפינט זיך א פאסט קארט פון ה. וואלפ־סאן וועלכען אדרעסירט צו סאלאמאן טויר־קעל 116 עגנעס סט. די שיקער פונ'ם פאסט קארט זוכען הענעך וואלפסאן פון וועלכען זיין ברודער האט ניט געהערט שוין 5 יאהר.

א צווייטער בריעף קומט פון אפטא ראראמער גובערניע און אדרעס־סירט צו י. קאהן 54 דזשעראדד סט וועסט. דער בריעף איז געשריבען פון לייביש מאנדעל צו זיין שווער און שווי־נער וועלכע האבען דארט אמאהל גע־וואוינט. ווער עס ווייס פון זיי איז גע־בעטען צו לאזען וויסען אין אפיס פון „זשורנאל" אדער צו די באטרעפענדע פערזאנען.

איינגעלהייטען וועגען פאגראם אין טשענסטאכאוו

מיר האבען ערהאלטען א קארעספאנ־דענץ מיט איינצעלהייטען וועגען דער שחיטה אין טשענסטאכאוו, פון אונ־זער קארעספאנדענט ש. פאן

לעזט עס זונטאג אין „זשורנאל".

ווינניפעגער ארבייטער געהען היינט פריה צוריק צו דער ארבייט

לאנגע קאנפערענצען האבען געפיהרט דערצו אז די סטרייק קאמיטע. זאל צוריקרופען דעם סטרייק און די פראווינציעלע רעגיערונג זאל אנפאנ־גען אן אינטערזוכונג וועגען דער גאנצער לאגע.

לוינינעבע, יוני, 25.

נעכטען ארום 11 א זייגער ביינאכט האט די גענעראל סטרייק קאמיטע פון ווינניפעג באשלאסען צוריקצורופען דעם גענעראל סטרייק וואס איז ארויסגערופען געווארען אין סימפאטיע מיט די סטרייק־קענדע מעטאל ארבייטער. עס איז באר־שלאסען געוואדען דאס די ארבייטער זאל־לען זיך אומהעהרען צו דער ארבייט דאס־נערשטאג 11 א זייגער פריה. די סטרייק קאמיטע איז געקומען צו אן איינפאר־שטענדניש מיט די פארשטעהער פון דער פראווינציעלער רעגיערונג. צוריקצורופען דעם סטרייק און דאן וועט די רעגיערונג אנפאנגען אן אלגעמיינע אונטערזוכונג וועגען דער לאגע אין ווינניפעג. די רע־גיערונג האט שוין באשטימט האג האף א כונג. די סטרייקער האבען אויפגעגעבען דעם קאמף ניט שטעלענדיג קיין אייג־ציגע באדינגונגען אבער די רעגיערונג, וועט אלענפאלס אויסקלייבען א קאמיסיע צו מאכען אן אונטערזוכונג אז זעהען פארגיטיגען אין אזעלכע פאלען וואו עס עקזיסטירען עולות געגען די ארבייטער.

וואס די ארבייטער זאגען.

אין דעם סטרייק בולעטין וואס די קאמיטע ניט ארויס אייפ'ן ארט פון דער אקאנפיסקירטער „לייבאר ניוס" ווערט מיט גרויסע בוכשטאבען אנאנסירט דאס דער סטרייק ווערט אויפגעגעבען אויפ'ן באדינג דאס די פראווינציעלע רעגיערונג זאל אויסקלייבען א קאמיסיע צו מאכען א פאלשטענדיגע אונטערזוכונג אן אויך זשהען אינגאזאדרנען אז אלע ארבייטער זאלען באקומען צוריק זייערע פלעצער.

עס איז אויך ערקלעהרט געווארען, דאס די אורזאכע פארוואס די צייט אומ־צוקעהרען זיך צו דער סטרייק קאמיטע וועט האב־בען די הויפט שווערקייט אין דורכ־פיהרען די פארערונג אז די ענטזאגונג אר־בייטער איז כדי צו געבען א מעגליכ־קייט אלע אנדערע שטערט וואס זענען ארום אין סימפאטיע סטרייק נאכצוטאן דאס זעלבע און אומצוקעהרען זיך אין דער זעלבער צייט

דער סטרייק האט גערויערט ביז נעכטען פונקט זעקס וואכען צייט. עס איז אויסגערעכענט געווארען דאס דער שא־דען אין שטאדט צו געשעפטען און אר־בייטער דורך פארלירען שכירות טרעפט אן ביז פיער מיליאן דאלאר.

האט איהם באשטראפט מיט חתונה האבען

דזשאדזש קאוטסווארטה איז געב־טען אין קרימינאל קארט געווארען א שרכן אויף א פאר מינוט און אנשטאט דעם צו באשטראפען דעם פארברעכער וואס ער האט געהאלטען אין משפט'ן מיט א פאר יאהר געפענגניש, האט ער איהם פאר־בישפט צו א לעבענסלענגליכען פאמיליען לעבען.

געוואנדעלט האט זיך וועגען א קלא־גע וואס איז געמאכט געווארען געגען דזשאהן קאלינעזשוק, א פאליאק, פאר האבען באגאנגען אן „עולה" געגען א פוילישער מיידעל קיימס קליין. דזשאהן האט אבער געטענט'ט דאס ער האט ליעב קייטי'ן און ער וויל מיט איהר חתונה האבען. דזשאדזש קאוטסווארטה האט ראן געפרואווט זיינע פעהיגקייטען אלס שדכן און עס האט ניט לאנג געדויערט ביז קייטי האט געגעבען איהר הייליגען „יא". דזשאהן האט אויפגעשיינט פאר שטחה. און אין א פאר מינוט שפעטער איז גע־בראכט געווארען דער גלח הייגאמאן אין קארט אריין. דער אידישער איבערזעצער מר. מארהאוויטש און דזשאדזש קאוטס־ווארט זענען געווען מחתנים און האבען ארויסבאגלייט דאס גליקליכע פארעל.

אביסעל שפעטער איז געקומען דאס יונגע ווייבעל און צוריקגעצויגען די קלא־גע געגען איהר „געליעבטען מאן".

ארעזוקטאט פונ'ם מעקור לא פאסירונג

נעכטען פארנאכט איז אנאנסירט געווארען דאס דער פראווינציעלער סעק־רעטער האג. וו. ד. מעקפוירסאן וועט רעארגאניזירען די פארוואלטונג פון דעם טואראנטא דזשייל. כמעט אלע איצטי־גע אנגעשטעלטע וועלען אוועקגעשיקט ווערען און נייע מענשען וועלען איצט זיין די אויפזעהער פונ'ם געפענגניש.

דער סעקרעטער האט איצט באקומען דעם רעפארט פון דער אונטערזוכונג וואס איז געמאכט געווארען צוליעב די פיער אנטלאפענע ארעסטאנטען. אחוץ די נייע אנגעשטעלטע וועלען אויך געמאכט ווערען אנדערע ענדערונגען.

ווינניפעגער ארבייטער געהען היינט פריה צוריק צו דער ארבייט

לאנגע קאנפערענצען האבען געפיהרט דערצו אז די סטרייק קאמיטע. זאל צוריקרופען דעם סטרייק און די פראווינציעלע רעגיערונג זאל אנפאנ־גען אן אינטערזוכונג וועגען דער גאנצער לאגע.

לוינינעבע, יוני, 25.

נעכטען ארום 11 א זייגער ביינאכט האט די גענעראל סטרייק קאמיטע פון ווינניפעג באשלאסען צוריקצורופען דעם גענעראל סטרייק וואס איז ארויסגערופען געווארען אין סימפאטיע מיט די סטרייק־קענדע מעטאל ארבייטער. עס איז באר־שלאסען געוואדען דאס די ארבייטער זאל־לען זיך אומהעהרען צו דער ארבייט דאס־נערשטאג 11 א זייגער פריה. די סטרייק קאמיטע איז געקומען צו אן איינפאר־שטענדניש מיט די פארשטעהער פון דער פראווינציעלער רעגיערונג. צוריקצורופען דעם סטרייק און דאן וועט די רעגיערונג אנפאנגען אן אלגעמיינע אונטערזוכונג וועגען דער לאגע אין ווינניפעג. אין רעפארט האט געלויטעט דאס די רעגיערונג האט ניט געמאכט קיין אויסגעשפרעכענע כונג. די סטרייקער האבען אויפגעגעבען דעם קאמף ניט שטעלענדיג קיין אייג־ציגע באדינגונגען אבער די רעגיערונג, וועט אלענפאלס אויסקלייבען א קאמיסיע צו מאכען אן אונטערזוכונג אז זעהען פארגיטיגען אין אזעלכע פאלען וואו עס עקזיסטירען עולות געגען די ארבייטער.

וואס די ארבייטער זאגען.

אין דעם סטרייק בולעטין וואס די קאמיטע ניט ארויס אייפ'ן ארט פון דער אקאנפיסקירטער „לייבאר ניוס" ווערט מיט גרויסע בוכשטאבען אנאנסירט דאס דער סטרייק ווערט אויפגעגעבען אויפ'ן באדינג דאס די פראווינציעלע רעגיערונג זאל אויסקלייבען א קאמיסיע צו מאכען א פאלשטענדיגע אונטערזוכונג אן אויך זשהען אינגאזאדרנען אז אלע ארבייטער זאלען באקומען צוריק זייערע פלעצער.

עס איז אויך ערקלעהרט געווארען, דאס די אורזאכע פארוואס די צייט אומ־צוקעהרען זיך צו דער סטרייק קאמיטע וועט האב־בען די הויפט שווערקייט אין דורכ־פיהרען די פארערונג אז די ענטזאגונג אר־בייטער איז כדי צו געבען א מעגליכ־קייט אלע אנדערע שטערט וואס זענען ארום אין סימפאטיע סטרייק נאכצוטאן דאס זעלבע און אומצוקעהרען זיך אין דער זעלבער צייט

דער סטרייק האט גערויערט ביז נעכטען פונקט זעקס וואכען צייט. עס איז אויסגערעכענט געווארען דאס דער שא־דען אין שטאדט צו געשעפטען און אר־בייטער דורך פארלירען שכירות טרעפט אן ביז פיער מיליאן דאלאר.

אינדזשעניער ווענדט זיך מיט א אפעל צו דער רעגיערונג

מר. ד. מ. מאנטאגו, אינדזשעניער פון דער אינטערנאציאנאל אינדזשעניערינג קאמפאניע, ווענדט זיך מיט א אפעל צו דער רעגיערונג אין דער ווינניפעג סטרייק. ער ווענדט זיך אויף דעם גרונט אז ער האט אלע מאל געהאט גוטע פרעמדע ארבייט אין קאנאדע, אבער אין דער לעצטער צייט האט מען אים אויסגעשטעלט אלס א פרעמדער אין דער אינדזשעניערינג פאך אין קאנאדע